

EEN Ruth
Galloway THRILLER

GEESTVELDEN

ELLY GRIFFITHS

Elly Griffiths

Geestvelden

Vertaald door Janet Limonard-Harkink

De Fontein

Proloog

Juli 2013

Het is de heetste zomer in jaren, een echte hittegolf, zeggen de kranten. Maar Barry West schenkt geen aandacht aan de weersverwachtingen. Hij draagt zomer en winter dezelfde kleren: een spijkerbroek en een T-shirt van het Engelse voetbalteam. Het is zweterig warm in de cabine van de graafmachine, maar dat vindt hij niet erg. Mannen en zweten horen bij elkaar; iedereen die zich te vaak wast is een buitenlander of nog erger. Het komt niet bij hem op dat vrouwen zijn geur niet echt aantrekkelijk vinden. Hij is veertig en hij heeft in geen jaren een vriendin gehad.

Maar hij is een tevreden mens op deze julidag. De hemel boven Norfolk is warm en helderblauw, en de aarde die zichtbaar wordt in de kaken van de graafmachine is vaalbleek, bijna wit. Het gele voertuig beweegt zich gestaag van voren naar achteren en werpt stenen en hard gras omhoog. Barry weet niet – en het interesseert hem ook geen zier – dat mensen zwaar gevochten hebben om dit stukje land, dat nu bestemd is voor nieuwbouw door Edward Spens and Co. De Romeinen streden op deze grond zelfs al tegen de Iceni, een Keltische stam, en bijna tweeduizend jaar later waren de royalisten hier verwikkeld in hevige man-tegen-mangevechten met soldaten van het leger van Cromwell. Maar vandaag onder de brandende zon zijn hier alleen Barry en zijn machine, met als enige gezelschap de zeemeeuwen die zijn werkzaamheden nauwlettend volgen en zich op de vers omgeploegde aarde storten.

Het is zwaar werk. Het land is oneffen – daarom heeft het zo lang braak gelegen – en zit vol kraters en greppels. In de winter vullen deze gaten en scheuren zich met water en lijkt het landgoed bijna een meer met eilandjes van gras. Maar nu, na een maand mooi weer, is het een maanlandschap, droog en desolaat. Onder weinig melodieus klinkend gezang beweegt Barry de graafarm op en neer.

Op de bodem van een van de kraters stoot de graafarm op metaal. Barry vloekt en zet de machine in zijn achteruit. De zeemeeuwen cirkelen boven zijn hoofd, venijnig krijsend, alsof ze lachen. Berry klimt uit zijn cabine.

De zon brandt feller dan ooit en geselt zijn baseballpet; hij veegt het zweet uit zijn ogen. Er steekt een voorwerp uit de grond, het is grijs en ergens ook dreigend, als een haaienvin. Barry staart naar het obstakel; het maakt de indruk dat het daar al heel lang begraven ligt. Hij buigt zich voorover en veegt met zijn handen wat aarde weg en dan ziet hij dat de vin deel uitmaakt van een groter voorwerp, veel groter dan hij in eerste instantie had gedacht. Hoe meer aarde hij weghaalt, hoe meer metaal er zichtbaar wordt, dat dof glanst in de zon.

Barry doet een stap achteruit. Edward Spens wil dat dit terrein opgeschoond wordt. Barry's chef heeft benadrukt dat het werk zo snel mogelijk gedaan moet worden, 'voordat de gekkies er lucht van krijgen'. Als hij nu doorgaat zal zijn graafmachine het metalen voorwerp vermorzelen. Of deze ongeziene vijand verslaat hem en beschadigt zijn graafmachine (eigendom van Edward Spens and Co). Plotseling herinnert Barry zich zomaar een boek dat op school werd voorgelezen over een reusachtige ijzeren man die bij een schroothandel was gevonden. Heel even stelt hij zich voor dat er hier onder de grond een ijzeren reus ligt te slapen, die opstaat en hem met zijn enorme kaken verslindt. Maar die ijzeren man uit het verhaal was toch juist een goeierik? Hij weet het niet meer. Barry klimt in de cabine en pakt een schop. De grond is hard, maar de aarde laat zich vrij makkelijk verplaatsen. Barry's T-shirt plakt al aan zijn rug, maar hij werkt zich nog meer in het zweet, totdat hij iets

anders vindt, iets wat nog groter is. Hij ademt zwaar, legt de schop weg en verwijdert de aarde met zijn handen. Dan stuit hij op iets anders dan metaal. Het is glas, dat vol zit met vuil en bijna ondoorzichtig is geworden. Maar gedreven door iets wat hij zelf niet helemaal begrijpt, veegt hij een stukje schoon zodat hij naar binnen kan gluren.

De schreeuw zorgt ervoor dat de meeuwen opvliegen. Het duurt even voordat Barry doorheeft dat hij degene was die schreeuwde. Hij loopt struikelend weg bij de begraven gigant en schreeuwt dan bijna nog een keer.

Want toen hij door het raam keek, keek iemand hem aan.

Niet ver daarvandaan, aan de andere kant van de velden waar de Romeinen in ordelijke rijen marcheerden en de royalistische soldaten in wanorde vluchtten, is Ruth Galloway ook aan het graven. Maar dat is een heel wat strakker gestructureerd proces. Groepjes studenten werken in keurig gegraven sleuven die met touw en meetlint zijn uitgezet. Ruth beweegt zich van de ene sleuf naar de andere, geeft advies, veegt stof van voorwerpen die mogelijk potscherven of misschien zelfs botten zijn. Ze is gelukkig. Toen ze met deze zomeropgraving voor haar studenten begon, was ze zich natuurlijk bewust van de geschiedenis van de streek. Ze had wel verwacht dat ze iets zouden vinden, misschien wat Romeins aardewerk of zelfs een paar munten, maar al na twee dagen graven hadden ze een echt belangrijke ontdekking gedaan. Een lichaam, waarvan Ruth denkt dat het misschien uit de bronstijd stamt, zo'n tweeduizend jaar voor de Romeinen er waren.

Het skelet, dat begraven lag in de kalkhoudende grond, is niet zo goed geconserveerd als lichamen die in het veen worden gevonden. Vijf jaar eerder had Ruth het lichaam van een meisje uit de bronstijd gevonden dat in de moerasachtige grond niet ver van haar huis begraven lag. Dat lichaam had in bijna perfecte staat verkeerd, onaangestast door de tijd, de handen aan elkaar gebonden met maretakken en een gedeeltelijk geschoren hoofd. Ruth had naar het meisje gekeken en had geweten wat haar

verhaal was. Met dit lichaam is het anders. Ruth is niet zeker van de leeftijd (ze heeft monsters ingestuurd voor C₁₄-datering, hoewel die er ook wel honderd jaar naast kan zitten), maar het skelet ligt in de hurkhouding die typerend is voor skeletten uit de bronstijd en er zijn scherven van aardewerk gevonden die uit de tijd van de klokbekercultuur lijken te stammen. Graven uit de klokbekercultuur, die ongeveer vierduizend jaar oud zijn, zijn vaak te herkennen aan de ronde grafheuvels, hoewel er ook voorbeelden zijn van platte graven, maar daarvan kan de heuvel natuurlijk ook verdwenen zijn door het ploegen van het land.

Ze heeft de beenderen gisteren opgegraven, nadat ze het skelet eerst heeft gefotografeerd en op de plattegrond heeft ingetekend en voor elk bot een apart formulier heeft ingevuld. Aan het bekkenbot te zien denkt ze dat het om het lichaam van een vrouw gaat en Ruth hoopt dat ze genoeg DNA aan het skelet kan onttrekken om daar uitsluitsel over te krijgen. Isotopenonderzoek moet aantonen hoe haar dieet eruitzag; haar botten en tanden zullen het verhaal vertellen van eventuele ziekten of periodes van ondervoeding. Ruth zal binnenkort enkele antwoorden krijgen, maar nu al voelt ze een link met de vrouw die hier zo lang geleden is gestorven. Terwijl ze hier zo in het veld staat, met de lucht die trilt van de hitte, gunt ze zichzelf een moment van tevredenheid. Het is een fijne baan en een prettig leven: grond afgraven op zoek naar het verleden onder dit prachtige blauwe zwerk. Het zou veel slechter kunnen. Haar ouders wilden dat ze accountant zou worden.

‘Ruth!’ Ruth herkent die stem, maar haar humeur is goed genoeg om het niet te laten verpesten door de komst van haar baas, Phil Trent. Ook al draagt hij een safarishort.

‘Hallo, Phil.’

‘Heb je nog meer gevonden?’

Serieuus? Is een lijk uit de bronstijd niet genoeg? Het is meer dan hij zelf ooit heeft opgegraven. Maar ondanks haar irritatie deelt Ruth heimelijk zijn hoop dat er misschien wel meer lichamen in deze aarde begraven liggen. De houding van het skelet en de aanwezigheid van aardewerk van de klokbekercul-

tuur duiden erop dat hier sprake is geweest van een officieel begrafenisritueel. Zou het om een grafheuvel gaan? Als dat zo is, zullen er meer zijn.

‘Nog niet,’ zegt Ruth. Ze neemt een slok uit haar waterfles. Ze kan zich niet voorstellen dat het ooit eerder zo warm is geweest in Norfolk. Haar katoenen broek plakt aan haar benen en ze weet zeker dat haar gezicht knalrood is.

‘Hoe dan ook,’ zegt Phil, ‘ik heb een idee.’

‘Ja.’ Ruth probeert niet te opgetogen te kijken bij dat nieuws.

‘Je kent het DNA-project van de English Heritage?’

‘Ja.’

‘Waarom proberen we niet ons lichaam daar ook voor aan te melden? We zouden de hele plaatselijke bevolking kunnen testen om te zien of er een relatie met hem bestaat.’

‘Haar.’

‘Wat?’

‘Weet je nog dat ik zei dat ik dacht dat het om het skelet van een vrouw ging?’

‘O ja. Maar goed, wat vind jij daarvan? Het zou de UNN echt op de kaart zetten.’

Het is een obsessie van Phil om de UNN, de University of North Norfolk, op de kaart te zetten. Persoonlijk denkt Ruth dat er meer voor nodig is dan een beetje DNA van een skelet uit de bronstijd. Maar het is geen slecht idee. Het DNA-project is opgezet om te achterhalen of er een verband bestaat tussen de prehistorische lichamen en de plaatselijke bevolking. Norfolk, waar de plattelandsbevolking opmerkelijk stabiel is, zou een ideale testlocatie zijn.

‘Geen slecht idee,’ zegt Ruth. ‘Denk je dat ze interesse zullen hebben?’

‘Nou, ik heb vanmiddag een gesprek gehad met iemand van de English Heritage en ze lijken aardig enthousiast.’

Dat is typisch Phil: terwijl hij Ruth zogenaamd om advies vraagt, heeft hij het plan al in gang gezet. Maar goed, publiciteitshonger is geen slechte eigenschap voor het hoofd van een vakgroep.

‘Wil je de vondsten van vandaag nog bekijken?’ vraagt Ruth. Hoewel ze het skelet gisteren heeft opgegraven en de botten zelf in plastic zakken heeft gedaan, komen er nog steeds interessante voorwerpen uit de sleuf tevoorschijn.

Phil trekt een gezicht. ‘Het is zo afschuwelijk heet,’ zegt hij, alsof dat Ruths schuld is.

‘Echt?’ zegt Ruth, terwijl ze slierten vochtig haar uit haar gezicht veegt. ‘Dat had ik nog niet gemerkt.’

Phil kijkt haar vragend aan. Hij moet echt zijn best doen om de ironie mee te krijgen. Ruth heeft geluk, haar telefoon gaat en daarom hoeft ze het verder niet uit te leggen.

‘Neem me niet kwalijk.’

Als ze *Nelson* op het schermpje ziet staan, gaat haar hart iets sneller kloppen. Dat komt omdat ik bang ben dat het over Kate gaat, houdt ze zichzelf voor. Als je het maar vaak genoeg zegt, ga je het vanzelf geloven. Maar het gaat natuurlijk om een politiezaak. Ruth is als forensisch archeoloog bij de afdeling Ernstige Misdrijven van North Norfolk gedetacheerd. Daar is Phil erg jaloers op.

‘Ruth.’ Typisch Nelson, hij verdoet zijn tijd niet met beleefdheden. ‘Waar ben je?’

‘Niet ver van Hunstanton.’

‘Oké, fijn. Je bent in de buurt. Dat komt goed uit.’

Voor wie? denkt Ruth, maar Nelson praat door.

‘Iemand van een bouwbedrijf heeft een vliegtuig gevonden dat daar ergens in een weiland begraven ligt.’

‘Een vliegtuig?’

‘Ja. Waarschijnlijk uit de Tweede Wereldoorlog. In de buurt liggen een paar oude RAF-bases.’

‘Je hebt mij toch niet nodig om een vliegtuig uit te graven?’

‘Het probleem is dat de piloot er nog in zit.’

Een paar minuten later is Ruth al onderweg naar Hunstanton, met Phil naast zich. Ze kan zich niet herinneren dat ze het hoofd van de vakgroep heeft gevraagd met haar mee te gaan, maar hoe dan ook, hij zit er wel.

Hij huivert als hij Radio 4 uit de radio hoort blèren en hij vraagt haar waarom ze geen nieuwe auto koopt. 'Je boek was toch een behoorlijk succes. Had je geen contract voor een volgend boek?'

Ruths boek, over een opgraving in Lancashire, is vorig jaar uitgekomen en had haar inderdaad enige lof in de wetenschappelijke bladen opgeleverd. Maar het was bij lange na geen bestseller, en na ontvangst van het voorschot zullen de royalty's haar inkomen nauwelijks substantieel verhogen. Haar moeder was wel ontzettend trots, wat op zichzelf al een wonder is.

'Ik vind dit een fijne auto,' zegt ze.

'Het is een roestbak. Waarom koop je niet zo'n hippe Fiat 500? Shona heeft er eentje in het ijsblauw.'

Ruth hoort het tandenknarsend aan. Een Fiat 500 is absoluut hip en Shona heeft voor elke retro Boden-rok waarschijnlijk wel een bijpassende Fiat 500. Shona, Phils partner, mag dan wel Ruths beste vriendin in Norfolk zijn, dat betekent nog niet dat Ruth wil horen hoe hip en chic ze is. Ze is heel tevreden met haar oude Renault, alsjeblieft dank je wel. En trouwens, wie heeft Phil gevraagd naast haar te komen zitten?

Ze ziet het terrein al van verre liggen. De graafmachine staat gevaarlijk op een helling en ernaast staan drie mannen, van wie één, zelfs vanaf een afstandje, onmiskenbaar Nelson is. Ruth parkeert haar roestbak bij het hek en loopt over de gloeiende aarde naar het groepje toe. Phil volgt, klagend over de warmte en over mensen die zo egoïstisch zijn dat ze een auto zonder airco hebben.

Nelson ziet haar als eerste. 'Daar is ze. Waarom heb je Phil bij je?'

Ruth geniet van de manier waarop hij het formuleert. Phil is ongetwijfeld van mening dat Ruth met hem is meegekomen.

'Hij wil zo'n uitje niet aan zijn neus voorbij laten gaan. Is dit het?'

Haar vraag is overbodig. Op de bodem van een ondiep gat zijn driekwart van een vliegtuigvleugel en een halve cockpit zichtbaar.

‘Amerikaans,’ zegt Nelson. ‘Dat zie je aan de registratietekens.’

Ruth werpt hem een duistere blik toe. Ze denkt dat Nelson echt zo’n soort jongetje was dat modellen van jachtvliegtuigen uit de Tweede Wereldoorlog verzamelde.

‘Hier in de buurt was een Amerikaanse luchtmachtbasis,’ zegt een van de andere mannen. ‘Lockwell Heath.’ Ruth herkent hem als Edward Spens, een plaatselijke projectontwikkelaar die ze bij een eerdere zaak al eens heeft ontmoet. Spens is lang en knap; zijn autoriteit krijgt slechts een deukje vanwege het feit dat hij tenniskleding draagt. De derde man, gekleed in een spijkerbroek en een smerig voetbalshirt, staat iets terzijde, alsof hij wil zeggen dat dit niet zijn fout is. Ruth vermoedt dat hij de machinist van de graafmachine is.

Ze kijkt naar de opengewerkte aarde. Er ligt een vaag blauw waas overheen. Ze knielt en schept wat aarde op haar hand, waarna ze er heimelijk aan ruikt.

‘Wat doe je?’ vraagt Phil. Hij is duidelijk bang dat ze hem in verlegenheid zal brengen.

‘Benzine,’ zegt ze. ‘Ruik je dat niet? En kijk eens naar die blauwe plekken in de aarde. Dat is gecorrodeerd aluminium. Hadden jullie geen enkel vermoeden dat dit vliegtuig er lag?’

Het is Edward Spens die antwoord geeft. ‘Ik geloof dat een paar kinderen lang geleden hier wat motoronderdelen hebben gevonden. Maar niemand had enig idee dat dit hier begraven lag, vrijwel intact.’

Ruth kijkt naar de cockpit. Hoewel hij gedeukt en aangestast is, ziet hij er opmerkelijk onbeschadigd uit; hij ligt bijna horizontaal op de bodem van de krater. Ze is geen expert in geometrie, maar je zou toch denken dat de neus van een gecrasht vliegtuig in een steilere hoek zou liggen?

‘Waar is het lichaam?’ vraagt ze.

‘Dat zit in de cockpit,’ zegt Edward Spens. ‘Hij heeft Barry aardig de stuipen op het lijf gejaagd, mag ik wel zeggen.’

‘Hij heeft verdomme nog steeds zijn pet op,’ mompelt Barry.

Ruth knielt en tuurt door het raam van de cockpit naar

binnen. Ze begrijpt waarom Barry zo geschrokken is. Op de vliegeniersstoel zit een afgrijselijke gelooide figuur, nog steeds in de resten van zijn uniform, als in een gruwelijke grap over een vertraagde vlucht. Op zijn hoofd draagt hij een pet waarvan, op de klep na, het materiaal bijna helemaal is vergaan.

Ruth gaat achteroverzitten op haar hakken. ‘Dat is vreemd,’ zegt ze, bijna tegen zichzelf.

‘Wat is vreemd?’ vraagt Nelson. Als enige van de mannen lijkt hij geen last te hebben van de warmte, hoewel hij zijn gewone werkkleding draagt: een overhemd met het bovenste knoopje open en een donkere broek. Ruth, die hem al een paar weken niet gezien heeft, vindt dat hij er bijna aanstootgevend goed uitziet, alsof het vinden van een lijk dat een vliegtuig als graf heeft gekozen de ideale manier is om een zomerse dag door te brengen. Ze vraagt zich af of hij de komende zomer nog weggaat. Dat is dat andere deel van zijn leven, het deel dat ze nooit echt zal leren kennen.

‘De aarde is rul,’ zegt Ruth, ‘alsof die kortgeleden nog is omgewoeld.’

‘Natuurlijk is die omgewoeld,’ zegt de machinist. ‘Ik ben er toch met die klotemachine doorheen gegaan?’ Spens maakt een beweging alsof hij zich wil distantiëren van de grove taal, maar er is meer voor nodig om Ruth te schofferen als ze in haar beroepsmodus zit.

‘De lagen die dieper zitten zijn omgewoeld,’ zegt ze. ‘Het is heet, het heeft niet veel geregend, dus zou je verwachten dat de deeltjes heel dicht op elkaar zitten. En nog iets, de bovenste grondlaag is klei, maar daaronder zitten kalklagen. Kalk beschermt botten, maar op dit lichaam zit zelfs nog wat huid. Kijk maar.’

Nelson buigt zich naar voren. ‘Het is net als bij dat andere lichaam dat je hebt gevonden, dat skelet op de Saltmarsh.’

Ruth kijkt hem aan. ‘Ja. Goed geconserveerde huid is typerend voor lichamen die gevonden worden in veenmoeras, niet als ze in kalkhoudende grond liggen zoals hier. Ook de manier waarop de piloot zit, met zijn handen om de stuurknuppel, is

vreemd – het is bijna alsof hij in die pose is neergezet.’

Ruth buigt zich nog iets dichterbij. Ze wil niets aanraken totdat ze een gedegen opgraving kunnen uitvoeren. Achter zich hoort ze Nelson tegen Spens zeggen dat dit nu een plaats delict is.

‘Het probleem is,’ zegt Spens op zijn meest vertrouwelijke toon, ‘dat het ons niet echt meezit hier. Er heerst nogal wat negativiteit over deze locatie en ik zou dit land graag zo snel mogelijk opgeschoond willen hebben.’

‘Ik kan er niets aan veranderen,’ zegt Nelson. ‘Ik moet eerst het forensisch team laten komen en dr. Galloway heeft minstens een dag nodig om het lichaam op te graven. Of niet, Ruth?’

‘Een forensisch team?’ zegt Spens. ‘Gaat dat niet een beetje ver? Ik wil maar zeggen: die arme kerel is in de oorlog, zeventig jaar geleden, met zijn vliegtuig gecrasht. Hij zal wel in de kalksteengroeve neergestort zijn en daarna door een aardverschuiving of zoiets bedekt zijn geraakt. Daarmee is er toch geen sprake van een misdaad of zoiets?’

‘Ik ben bang dat u ernaast zit,’ zegt Ruth, terwijl ze rechtop gaat staan. ‘Ik denk dat hier wel degelijk een misdrijf is gepleegd.’

‘Waarom denk je dat, Ruth?’ vraagt Phil. Aan zijn toon kan ze horen dat hij het eigenlijk eens is met de plaatselijke captain of industry in plaats van met zijn collega.

‘Omdat er een gaatje in zijn hoofd zit.’

I

September 2013

‘Nog één foto.’

‘In godsnaam, Nelson, zo meteen komt ze nog te laat op haar eerste schooldag.’

Maar Nelson stelt de camera al scherp en Kate staat geduldig bij het hek, netjes gekleed in een blauw schoolsweatshirt en een grijze rok. Haar donkere haar ontsnapt nu al aan haar vlechten (Ruth is niet zo goed met haar) en ze houdt haar tas voor zich alsof het een wapen is.

‘De eerste schooldag,’ zegt Nelson, almaar foto’s nemend. ‘Echt ongelooflijk.’

‘Nou, geloof het maar wel,’ zegt Ruth, hoewel ze de halve nacht wakker heeft gelegen, zich afvragend hoe ze haar allerliefste schat in vredesnaam aan de gruwelen van de onderwijs-wereld kan overgeven. En dat van iemand met twee afgeronde universitaire studies die zelf aan een universiteit werkt.

‘Kom op, Kate,’ zegt Ruth, terwijl ze haar hand uitsteekt. ‘We willen niet dat mevrouw Mannion op je moet wachten.’

‘Is dat je lerares?’ vraagt Nelson.

Nee, ze is de plaatselijke bijlmoordenaar, denkt Ruth. Maar ze laat Kate vertellen dat mevrouw Mannion heel aardig is, dat ze op de meeloopdag een sticker van haar heeft gekregen en dat ze een teddybeer heeft die Blue heet.

‘We mogen Blue Bear om beurten mee naar huis nemen,’ vertelt ze. ‘Maar alleen als je lief bent.’ Ze zegt het met de nodige twijfel, alsof dat een onmogelijke opgave is.

‘Natuurlijk ben je lief,’ zegt Nelson. ‘Jij bent de allerliefste.’

‘Het is geen wedstrijd,’ mompelt Ruth. Ze doet ondertussen het autoportier open voor Kate. Maar ze heeft al meer dan genoeg ruzies met Nelson achter de rug over ranglijsten en privéscholen en of het echt nodig is dat een vierjarige Chinees leert. Uiteindelijk kreeg Ruth haar zin; Kate gaat naar de plaatselijke openbare basisschool, een vrolijke plek die haar missie met handafdrukken in allerlei kleuren boven de ingang heeft staan: WIJ HEBBEN HET LEUK.

‘Jij past echt precies in het plaatje van mensen die een hekel hebben aan wedstrijden,’ zegt Nelson terwijl hij zijn camera opbergt.

‘En wat voor soort mensen zijn dat?’

‘Mensen die het goed doen in een wedstrijd.’

Ruth kan het niet ontkennen. Ze is altijd dol geweest op leren en heeft ronduit genoten van examens. Daarom wil ze dat Kate eerst een paar jaar plezier heeft en met aardappelstempels kan spelen. Daarna is er nog meer dan genoeg tijd voor de officiële leervakken. Nelson, die een pesthekel aan school had en die zo snel als mogelijk verliet, wil liever niet dat zijn kinderen hun tijd verdoen, maar juist zo snel mogelijk de glibberige universitaire ladder beklimmen. Michelle en hij hebben hun dochters naar privéscholen gestuurd en beiden hebben aan de universiteit gestudeerd. Klus geklaard, hoewel Laura op dit moment reisleidster is op Ibiza en Rebecca geen flauw idee heeft wat ze met haar afgeronde opleiding mediastudies wil gaan doen, behalve dat ze een vaag verlangen heeft om ‘bij de tv’ te werken.

‘Zeg maar dag tegen papa,’ zegt Ruth.

‘Dag, papa.’

‘Dag, lieverd.’ Nelson maakt een laatste foto van Kate die achter het autoraampje naar hem zwaait. Daarna ruimt hij zijn camera op en gaat terug naar huis om met zijn vrouw te ontbijten.

Ruth neemt de bekende weg, met de zee aan de ene en het moerasland aan de andere kant. Bob Woonunga, haar buurman,

komt naar buiten om naar hen te zwaaien en daarna staan er geen huizen meer tot aan de afslag. Het is een prachtige dag in goud en blauw, het lange gras wuift en de zandbanken zijn een onscherpe vlek in de verte. Ruth vraagt zich af of ze nu iets belangrijks moet zeggen, dat ze Kate bijvoorbeeld vertelt over háár eerste dag op school, maar Kate lijkt zo heel tevreden; ze zingt een jingle van een reclame voor ontbijtgranen. Uiteindelijk gaat Ruth ook meedoen. Noten, krokante noten en rozijnen. Yohoho, en ook rozijnen.

Het klinkt nog steeds vreemd als Kate Nelson ‘papa’ noemt. Toen Kate drie was en vragen begon te stellen, besloot Ruth haar de waarheid te vertellen, of in elk geval een gekuiste versie daarvan. Nelson is haar vader, hij houdt van haar maar hij woont bij zijn eigen gezin. Houdt hij ook van hen? Natuurlijk houdt hij van hen. Ze houden allemaal van elkaar op een rommelige eenentwintigste-eeuwse manier. Nelson was verbijsterd geweest toen Ruth hem had verteld wat ze zou gaan zeggen. Maar hij beseftte ook dat Kate – een slim, nieuwsgierig kind – er iets van moest weten, en wat zouden ze anders kunnen zeggen? Nelsons vrouw, Michelle, is ook akkoord gegaan met de uitgezette koers, wat volgens Ruth meer is dan ze verdient. Ze is blij dat Kate Michelle in haar leven heeft, want Michelle is een echte huisvrouw en goed in alle moeder-dingen. Om te beginnen zou zij wel goede vlechten hebben gemaakt (ze is kapster).

Ze rijden langs het terrein waar in juli het lichaam uit de bronstijd is gevonden. De English Heritage is bereid een tweede opgraving te financieren en ze willen het project tevens opnemen in hun DNA-onderzoek. Er is zelfs een kans dat de opgraving wordt gefilmd. Twee jaar geleden was Ruth te zien in een programma getiteld *Women Who Kill* en hoewel dat op meerdere fronten een traumatische ervaring was, vond ze het idee dat ze een tv-deskundige in archeologie was eigenlijk wel leuk. Ze is geen natuurtalent zoals Frank Barker, de Amerikaanse historicus en het gezicht van het programma, maar *The Guardian* had haar ‘sympathiek’ genoemd, wat een mooi begin is.

‘Mama komt misschien weer op televisie,’ zegt ze tegen Kate.

‘Ik hoop dat Blue Bear bij ons thuis komt,’ zegt Kate.

Ze heeft gelijk. Blue Bear is op dit moment veel belangrijker.

Ruth was bang geweest dat Kate zou gaan huilen, dat zij zou gaan huilen en dat ze uit elkaar gehaald zouden moeten worden door misprijzende klassenassistenten. Maar als Kate uiteindelijk gewoon vrolijk zwaait en in een zee van blauwe sweatshirts verdwijnt, geeft dat haar een akelig gevoel. Ruth draait zich om en knippert haar dwaze tranen weg.

‘Mevrouw Galloway?’

Ruth kijkt om. Dit is een heel nieuwe persona voor haar. Ze vindt het prettig om op haar werk dr. Galloway genoemd te worden, maar ze is nog nooit mevrouw wat-dan-ook geweest. Haar moeder is mevrouw Galloway, een wedergeboren christen die in Zuid-Londen woont, in het zicht van het Beloofde Land. Zal ze zeggen dat ze liever geen ‘mevrouw’ genoemd wil worden, of zou ze daarmee Kates mogelijkheden op de eerste dag al verpesten?

‘Mevrouw Galloway?’ Het is een vrouw die haar aanspreekt. Een lerares? Een ouder? Ruth weet het niet. Wie ze ook is, ze lijkt griezelig goed te passen in de lokalen voor de kleuters, met alleen primaire kleuren en zonder hoofdletters.

‘Ik ben juffrouw Coles, de klassenassistent. Ik vroeg me af of Kate de schoollunch gaat gebruiken of dat ze een lunchpakketje meeneemt?’

‘De schoollunch,’ zegt Ruth. Ze ziet het niet zitten om elke dag boterhammen te smeren.

‘Ze is dus geen lastige eter? Dat is fijn.’

Ruth zegt niets. De waarheid is dat Kate een behoorlijk lastige eter is, maar Ruth geeft haar altijd eten dat ze lekker vindt. Ze wil er liever niet aan denken hoe Kate zal reageren als ze *cottage pie* of griesmeel voorgezet krijgt. Maar schoollunches zien er tegenwoordig toch anders uit? Waarschijnlijk hebben ze een saladebar en een wijnkaart.

Juffrouw Coles lijkt Ruths zwijgen voor extreme emoties aan te zien – ze zit er niet al te ver naast. Vlak boven Ruths arm aait ze door de lucht. ‘Maak u geen zorgen. Ze voelt zich vast snel thuis. Gaat u maar lekker naar huis en neem een kopje thee.’

Nou, eigenlijk moet ik een college geven over paleolithische begrafenisrituelen, denkt ze. Maar dat zegt ze niet hardop. Ze bedankt juffrouw Coles en loopt snel weg.

Nelson vindt het ook lastig om niet aan Kate te denken. Hij had haar het liefste naar school gebracht, maar het was al heel genereus van Michelle dat ze met dit bezoek op de vroege ochtend had ingestemd. Het late gezamenlijke ontbijt was bedoeld als zijn poging om haar te bedanken, maar als hij bij hun huis aankomt, staat Michelle op het punt te vertrekken. Er is paniek in de salon, zegt ze, ze moet meteen naar haar werk. Ze geeft Nelson een lichte kus en stapt in haar auto. Nelson kijkt hoe zij haar auto netjes op de weg omkeert en wegrijdt, met een gezicht dat duidelijk maakt dat ze in gedachten al op haar werk is. Nelson zucht en stapt weer in zijn gehavende Mercedes.

Op het bureau wordt het echter beter. Tussen alle rommel in zijn inbox is er één opvallende e-mail: ‘Gebitsgegevens over schedel aangetroffen op 17/7/13’. Het is de Amerikaanse piloot, die van de zomer is gevonden achter de stuurknuppel van zijn begraven vliegtuig. Nadat Ruth het skelet had uitgegraven, was via een lijkschouwing vastgesteld dat de dood waarschijnlijk veroorzaakt was door een kogelwond aan de zijkant van zijn hoofd. Hier zou het onderzoek zonder de gulle medewerking van de American Air Force waarschijnlijk zijn vastgelopen, maar de Amerikanen hadden aangeboden de DNA-tests en het uitgebreide forensisch onderzoek te financieren. Dat nam niet weg dat de laboratoria flink de tijd hadden genomen. In augustus was Nelson met de nodige tegenzin met Michelle meegegaan op vakantie naar Spanje (veel te heet) en hij had bij terugkomst ontdekt dat er nog geen enkele vooruitgang was

geboekt. Nu lijkt er ten langen leste toch een resultaat te zijn. Nelson opent de mail, nog steeds staand.

‘Cloughie,’ roept hij even later.

Brigadier Clough verschijnt in de deuropening met een half opgegeten bagel in zijn hand.

‘Kom eens kijken. We hebben een match voor onze Amerikaanse piloot.’

Clough gluurt over de schouder van zijn baas. ‘Frederick J. Blackstock. En wie mag dat wel niet zijn?’

‘Kom op, Cloughie. Jij komt uit de buurt van Hunstanton. Herken je die naam niet?’

‘Blackstock? ‘O, dié Blackstocks. Denk je dat hij familie is?’

‘Dat weet ik niet, maar dat ga ik uitzoeken.’

‘Waarom zou een piloot van de Yankees familie zijn van een chique Norfolkse familie?’

‘Daar kunnen we alleen maar naar raden, Cloughie.’

‘Wel erg toevallig, hè?’ zegt Clough, door de mail scrollend. ‘Een Amerikaanse piloot die dood wordt aangetroffen naast zijn voorouderlijk huis.’

‘Precies,’ zegt Nelson terwijl hij zijn autosleutels pakt. ‘En ik geloof niet in toeval.’

Het is onmogelijk om de naam Blackstock in het gebied rond Hunstanton niet tegen te komen. Je hebt de Blackstock Arms, de Blackstock Art Gallery en zelfs het Blackstock Fishing Museum. De naam die zo zelfvoldaan alomtegenwoordig is, herinnert Nelson aan de Smiths in King’s Lynn, een vergelijking die niet bepaald geruststellend is, want uit een eerder onderzoek naar de Smiths bleek dat de familie harddrugs uit de zwaarste categorie, een eeuwenoude vloek en een giftige slang had gecombineerd. Maar anders dan de Smiths wonen de Blackstocks nog steeds in hun voorouderlijk huis, een naargeestig landhuis aan de rand van de Saltmarsh.

Ze rijden – over de Blackstock Way – langs vlakke velden die doorsneden worden door kleine slotjes; treurig uitzierende schapen staan eenzaam op eilandjes van gras en hoog boven

hen vliegen ganzen. Het huis is van kilometers ver al zichtbaar, als een schip dat opdoemt uit een grijsgroene zee.

‘Ik zou hier niet graag willen wonen,’ zegt Clough. ‘Het is net zo erg als Ruths huis.’

‘Het is wel iets groter dan Ruths huis.’

Blackstock Hall is inderdaad groot: een streng bakstenen bouwwerk met op elke hoek een toren, maar het roept niet het geruststellende gevoel van een statig huis op; er is geen bordje van de National Trust dat je de weg naar de theesalon wijst, geen strak gemaaid gazons of Italiaanse tuinen. In plaats daarvan reikt het gras tot aan de voordeur en gluren schapen bij de kamers op de benedenverdieping naar binnen. Als er al een pad naar de voordeur was, is dat jaren en misschien zelfs eeuwen geleden al verdwenen. Nelson parkeert zijn auto aan de kant van de weg en hij en Clough lopen door de wei naar het huis toe.

‘Verdomme,’ zegt Clough. ‘Het gras ligt vol schapenstront.’

‘Wat had je dan verwacht?’ zegt Nelson, terwijl hij over een slootje springt. De schapen staren hem aan met hun vreemde onyxkleurige ogen.

‘Nu je het zo vraagt, ik had een echte oprijlaan verwacht,’ zegt Clough. ‘Een stel zigeuners zou dat voor een paar honderd pond aanleggen.’

Nelson negeert het, hoewel hij weet dat hij iets zou moeten zeggen over Cloughs weinig brigadierachtige taalgebruik. *Je bedoelt Roma, niet zigeuners, en we moeten andere manieren van leven respecteren, enzovoort, enzovoort.* In plaats daarvan zegt hij: ‘Ik hoop wel dat er iemand thuis is na al dit gedoe.’

‘Er komt rook uit de schoorstenen,’ zegt Clough. ‘Waar-schijnlijk zijn ze een maagd aan het verbranden voor een goeie oogst.’

‘Ik had je nooit naar *The Wicker Man* moeten laten kijken.’

Ondanks de rook uit de schoorsteen lijkt het huis in eerste instantie toch verlaten. Maar uiteindelijk, na bijna vijf minuten, gaat de zware eikenhouten deur langzaam open en verschijnt het gezicht van een vrouw.

‘O, hiér staan jullie,’ zegt ze. ‘We gebruiken eigenlijk alleen de achterdeur.’

‘Daar was ik niet van op de hoogte,’ zegt Nelson stijfjes. ‘Ik ben inspecteur Harry Nelson van de politie uit King’s Lynn. Dit hier is brigadier Clough. We zouden graag de heer of mevrouw Blackstock willen spreken.’

‘Dan kunt u maar beter binnenkomen. Ik ben Sally Blackstock.’

De deur gaat met moeite open en Nelson ziet dat de hal vol staat met kratten. Sally Blackstock loog niet toen ze zei dat deze ingang nooit werd gebruikt. Ze is een aantrekkelijke, make-uploze vrouw van midden vijftig met asblond haar en blauwe ogen. Ze doet Nelson denken aan een oudere versie van Barbara uit *The Good Life*.

‘Dit is me nogal een huis,’ zegt hij.

Sally Blackstock begint te lachen. ‘Het is een beetje een al-legaartje. De bouw ervan is begonnen ten tijde van de Tudors, het huis is afgebrand in de Burgeroorlog en herbouwd in de tijd dat een George koning was. De Blackstocks wonen al meer dan vijfhonderd jaar op deze plek en ik heb het gevoel dat al hun rotzooi hier nog ligt.’ Ze schopt zachtjes tegen een van de kratten.

‘Gaan jullie verhuizen?’ vraagt Clough.

Sally lacht weer. ‘Was het maar waar! Nee, we zijn aan het opruimen. Ik heb het belachelijke plan bedacht om het huis open te stellen als een B&B. Ik vraag me inmiddels af waar ik aan begonnen ben. Waanzin, dat hele idee.’

Ze volgen mevrouw Blackstock door een schijnbaar eindeloze gang en Nelson kan er niets aan doen, maar hij moet haar gelijk geven. Alle kamers in het huis, hoewel ontegenzeggelijk ruim en met de juiste proporties, zijn leeg of staan vol dozen. Het is lastig voor te stellen dat die getransformeerd worden tot fijne ruimtes met ontbijttafels en comfortabele banken. Ten slotte slaat Sally een hoek om en laat ze hen binnen in een ruime keuken, compleet met een groot kachelfornuis, leunstoelen en een haardvuur.

‘We wónen ongeveer in deze ruimte, ben ik bang,’ zegt ze als Nelson een opmerking maakt over het haardvuur. ‘De rest van het huis is zo verrekte koud. Goed, waar gaat dit over?’

Nelson is verrast door de plotselinge switch van Barbara Good naar Margaret Thatcher, net als door de overgang naar een extreem geaffecteerde uitspraak. Hij is zich ervan bewust dat hij klinkt als een politieagent in een toneelstuk als hij zegt: ‘We hebben nieuws met betrekking tot een man die mogelijk familie van u is. De heer Frederick J. Blackstock.’

Sally Blackstocks mond vormt een kleine o. ‘Fred? Freddy? Maar die is omgekomen in de oorlog. Zijn vliegtuig is in zee gestort.’

‘Mevrouw Blackstock, herinnert u zich nog het artikel in de plaatselijke krant over een vliegtuig uit de Tweede Wereldoorlog dat hier in de buurt is gevonden? Dat was een paar maanden geleden, in juli.’

‘Ja, ik geloof wel dat ik me zoiets kan herinneren.’

‘In dat vliegtuig bevond zich een lichaam. Uit gebitsgegevens is gebleken dat het om Frederick Blackstock gaat. Ik meen dat hij een bloedverwant van uw echtgenoot moet zijn geweest?’

‘Ja.’ Sally Blackstock haalt een hand door haar haar, waardoor het als een hanenkam rechtop blijft staan. Ze maakt een vaag gebaar in de richting van de leunstoelen. ‘Gaat u zitten, detective eh...’

‘Nelson.’

‘Ja, Nelson. Net als de admiraal. Frederick was de oom van mijn man, maar hij is in de jaren dertig naar Amerika geëmigreerd. We wisten dat hij in de oorlog was gesneuveld, maar er is ons verteld dat zijn vliegtuig in zee was gestort en dat er geen overlevenden waren. Mijn man zal verstedd staan.’

‘Waar is uw echtgenoot nu?’ vraagt Nelson, die heimelijk een hondenriem van het stoelkussen weghaalt.

‘Hij is bij Chaz, onze zoon. Die heeft een grote varkenshouderij niet ver van hier.’ Ze trekt een gezicht. ‘Ik zal hem bellen. O god, waar is de telefoon? We hebben hier een slecht signaal

voor de mobiel,' legt ze uit, 'dus heb ik zo'n draadloze telefoon, maar die kan ik nooit vinden.'

Clough vindt hem onder een stapel *Horse & Hounds* en Sally beloont hem door water voor thee op te zetten. Ze gaat naar de voorraadkamer en ze horen haar een bericht voor haar man inspreken. 'Luister, schatje, er is iets heel bijzonders gebeurd.' Nelson en Clough kijken elkaar even aan.

Sally komt terug zonder telefoon. Nelson vraagt zich af waar ze die heeft gelaten en of ze hem ooit zal terugvinden. Mevrouw Blackstock is echter plotseling een en al charme. Ze steunt op de AGA en kijkt de twee mannen stralend aan. 'Weet u,' zegt ze op gezellige toon, 'er waren drie broers. Zal ik jullie dat verhaal vertellen?'

'Ja, graag,' zegt Nelson, die probeert te klinken alsof hij niet op de kleuterschool zit. Hij vraagt zich af wat Katie nu aan het doen is. Misschien luistert zij ook wel naar een verhaal. Hij ziet dat Clough zijn lachen probeert in te houden.

'Lewis was de oudste. Hij heeft in de oorlog gevochten en zat gevangen in Japan. Naar men zegt heeft hij toen een verschrikkelijke tijd meegemaakt. Nou ja, hij is daarna nooit meer de oude geworden en rond 1950 is hij simpelweg verdwenen.'

'Verdwenen?' herhaalt Clough.

'Ja. Iedereen dacht dat hij zichzelf van het leven had beroofd, maar dat zei niemand natuurlijk hardop. George, mijn schoonvader, zegt dat het een vreselijke periode was. Lewis' moeder heeft nooit kunnen accepteren dat hij er niet meer was en ze werd zelf ook een beetje kierewiet. Uiteindelijk moesten ze wel toegeven dat hij niet meer terug zou komen en Lewis is ergens in de jaren zestig doodverklaard.'

'En Frederick was al eerder in de oorlog omgekomen?'

'Ja. Hij was de op één na oudste broer. George zei altijd dat Fred een pesthekel aan dit huis had en dat hij beweerde dat er een vloek lag op het land van de Blackstocks. Hij had een levendige fantasie, net als zijn moeder. Frederick emigreerde dus naar Amerika en vocht in de Amerikaanse luchtmacht. Hij stierf in 1944, waardoor George de enige erfgenaam werd.'

‘Uw schoonvader?’

‘Ja. Omdat hij de jongste zoon was, had hij nooit verwacht dat hij het zou erven, maar hij probeerde er een succes van te maken. Mijn man is zijn enige kind. Hij heet ook George. Jonge George, ook al loopt hij tegen de zestig.’ Ze lacht en pakt de sissende ketel van de AGA.

‘Dus de familie kreeg te horen dat Fredericks vliegtuig in zee was gestort?’ zegt Nelson, die niet probeert te kijken hoe Sally het hete water al morsend in de theepot klotst. Het is lang geleden dat hij de bhv-cursus bij de politie heeft gevolgd en hij weet niet meer precies wat hij moet doen bij brandwonden.

‘Ja.’ Sally schenkt thee in en zet na een paar minuten zoeken een koektrommel op tafel. ‘Daarom begrijp ik niet hoe hij nu in een vliegtuig in dat weiland kan zijn gevonden.’

‘Wij begrijpen het ook niet,’ zegt Nelson traag. Het vliegtuig was vrij gemakkelijk te vinden geweest. De *D for Dog*, een Curtiss P-36 Mohawk-eenzitter, was in september 1944 in een onweersbui neergestort. De piloot had de schietstoel gebruikt, maar was later dood aangetroffen in een weiland in de buurt. Het vliegtuig was gecrasht in een steengroeve die niet meer werd gebruikt en was als gevolg van zware regenval onmiddellijk onder een aardverschuiving bedolven geraakt. En omdat de piloot was gevonden, had men verder geen moeite gedaan het vliegtuig te traceren. Anderzijds was het heel vreemd dat Frederick Blackstock, eerste luitenant bij de luchtmacht, zich ook maar in de buurt van de *D for Dog* bevond. Hij had deel uitgemaakt van een tienkoppige bemanning van een B17 die een week eerder boven het Kanaal was neergehaald.

‘Dat is deels waarom we hier zijn,’ zegt Nelson terwijl Clough twee biscuitjes pakt die toevallig aan elkaar geplakt zitten. ‘Als uw echtgenoot zou instemmen met een DNA-test, kunnen we onomstotelijk bewijs leveren dat deze Frederick Blackstock familie van hem was.’

‘Ik weet zeker dat hij daarmee instemt,’ zegt Sally. Ze richt haar blik naar boven. ‘Ik zou willen dat ik het George kon vertellen, de oude George, bedoel ik.’

Ze begint zich nu echt raadselachtig te gedragen. Waarom kijkt ze omhoog? Om duidelijk te maken dat de oude George vanuit de hemel naar hen kijkt?

‘Wanneer is George, de oude George, overleden?’

Ze lacht opnieuw. Dat lachje begint ook op zijn zenuwen te werken. ‘O nee, hij is niet dood, detective Nelson. Hij doet boven zijn ochtendslaapje.’

Eerste druk november 2023
Dit is deel 7 in de serie 'Ruth Galloway'

Oorspronkelijke titel *The Ghost Fields*

Oorspronkelijke uitgever Quercus Publishing Ltd, an Hachette UK Company

Copyright © 2015 by Elly Griffiths

All rights reserved including the rights of reproduction in whole or in part in any form.

The moral right of the author of this work has been asserted in accordance with the Copyright, Designs and Patents Act 1988

Copyright © 2023 voor deze uitgave Uitgeverij De Fontein, Utrecht

Vertaling Janet Limonard-Harkink

Omslagontwerp De Weijer Design, Baarn

Omslagillustratie Shutterstock/De Weijer Design

Opmaak binnenwerk Crius Group

ISBN 978 90 261 6527 6

ISBN e-book 978 90 261 6528 3

ISBN luisterboek 978 90 261 6529 0

NUR 305

www.uitgeverijdefontein.nl

Uitgeverij De Fontein vindt het belangrijk om op milieuvriendelijke en verantwoorde wijze met natuurlijke bronnen om te gaan. Bij de productie van het papieren boek van deze titel is daarom gebruikgemaakt van papier waarvan het zeker is dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid.

Alle personen in dit boek zijn door de auteur bedacht. Enige gelijkenis met bestaande – overleden of nog in leven zijnde – personen, anders dan die in het publieke domein thuishoren, berust op puur toeval.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veeelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronisch, door geluidsopname- of weergaveapparatuur, of op enige andere wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.